

Uitnodiging provinciale ledenvergadering zaterdag 5 november

Het bestuur nodigt u van harte uit voor de provinciale ledenvergadering (PLV). Deze PLV vindt plaats op zaterdag 5 november 2022 om 10.30 uur. Het betreft een fysieke vergadering op het **GroenLinkspand aan de Coehoornsingel in Groningen**. Een belangrijk onderdeel van deze vergadering is het vaststellen van het verkiezingsprogramma voor de Provinciale Statenverkiezingen komend voorjaar.

De agenda ziet er als volgt uit.

- 1) Opening en vaststelling agenda
- 2) Mededelingen
- 3) Notulen mei 2022
- 4) Afdelingsbegroting 2023
- 5) Verantwoordingen
 - a. Gedeputeerde
 - b. Fractie
 - c. Bestuur
 - d. Functioneringscommissie
- 6) Verkiezing voorzitter
- 7) Verkiezingsprogramma PS2023
- 8) Punten vreemd aan de orde¹
- 9) Rondvraag en sluiting

Voor wie: alle GroenLinksleden in de provincie Groningen

Wat: provinciale ledenvergadering Groningen

Wanneer: zaterdag 5 november, 10.30 uur

Hoe lang: We streven er naar om uiterlijk om 14.30 uur klaar te zijn. We houden een half uur lunchpauze. Je moet wel je eigen lunch meenemen of die ergens in de binnenstad kopen.

Waar: GroenLinkspand, Coehoornsingel 87 te Groningen

Vergaderstukken: vind je als <bijlage> in deze mail. Om milieu en kosten te besparen hebben we geen geprinte stukken beschikbaar. Op het GL pand kun je gratis gebruik maken van Wifi.

Hartelijke groet!

Namens het bestuur GroenLinks Groningen

Gijs van der Kroef

Secretaris

¹ Punten voor dit agendapunt moeten uiterlijk op **donderdag 3 november 18.00 uur** bij de secretaris worden ingediend via de e-mail: gijs.vdkroef@gmail.com

Provinciale Ledenvergadering GroenLinks

GroenLinks-pand, Groningen 7 mei 2022

Aanwezig namens bestuur: Harrie Miedema (voorzitter), Gijs van der Kroef, Joris Engberts, Gabe Penninga, Marlike Reitsma, Niek Peters.

Lid Gedeputeerde Staten: Melissa van Hoorn

Leden Provinciale staten: Hendri Meendering, Stephanie Bennet, Rianne ter Veen, Nadja Siersema-Orsel, Bas de Boer en Jeroen Hut.

Leden: Jos van Nugteren, Gerda Steenhuis, Nynke Klappenburg, Mario Post, Drewes de Haan, Aart Jan Langbroek, Jolanda Dale, Arjen Nolles, Arie van Wijk, Wijnand de Jong, Rudy Sterenberg, Wim Boerkamp, Roelof Lanting, Kees Lueks, Laila Zeldenrust, Maarten Meijering, Roshano Dewnarain, Jorien Bakker, Joke Leenders en Claude Ravisé.

1. Opening en vaststelling agenda: door Harrie Miedema en akkoord bevonden.

2. Mededelingen

- Afmeldingen: Enna van Duinen, Henk de Weerd, Hans Paul Klijnsma, Henk Moll en Jeltje Meulenbroek.
- Er wordt nog gezocht naar kandidaten voor de PS verkiezingen.
- Nadja Siersema en Bas de Boer zijn de campagneleiders voor de PS verkiezingen 2023. Bas geeft korte presentatie over de plannen, o.a. het inventariseren alle afdelingen. Het wordt een doorlopend campagne voeren, niet alleen vlak voor de verkiezingen maar continu.
- Roelof Lanting meldt dat er op 27 mei een delegatie van de Grünen uit Leer op bezoek komt om over verdere samenwerking te praten.

3. Notulen PLV 11 december 2021

Tekst: Aart Jan Langebroek is Langbroek zonder de E.

Verder goedgekeurd.

Naar aanleiding van:

Mobiliteit van gehandicapten en mensen met beperkingen is een prioriteit van fractie en bestuur.

4. Evaluatie uitslag gemeenteraadsverkiezingen maart 2022

Drewes de Haan geeft middels een visuele presentatie uitleg over de gemeenteraadsverkiezingen. Ondanks hier en daar enige verliezen heeft het wel geleid tot een positief resultaat over het geheel; GL is landelijk iets gegroeid van 611 zetels naar 624 zetels. De negatieve verwachtingen na de tegenvallende uitslag van de landelijke verkiezingen van vorig jaar zijn gelukkig niet uitgekomen, ook een beperkte groei is groei.

5. Samenwerking PvdA

Presentaties van Wim Boerkamp (werkgroep Rood-Groen) en Arie van Wijk (voorzitter GL Westerkwartier)

De samenwerking tussen PvdA en GL is een hot topic op dit moment. Nu Lilianne Ploumen er mee is gestopt als leider van de PvdA zal dit ongetwijfeld leiden tot nieuwe discussies en wellicht verdeeldheid.

Over de samenwerking in enkele gemeenten is niet iedereen enthousiast; de gehele samenwerking wordt dus ook niet door iedereen ondersteunt of verwelkomt. Dit vergt zeker zorgvuldigheid en overpeinzen.

De samenwerking in de Eerste, Tweede Kamer en in de gemeenteraden staat ter discussie.

Ook lijkt de samenwerking op gemeentelijk niveau positiever dan op landelijk niveau.

Onder de aanwezigen is er zeker ook twijfel.

Hier zal met veel voorzichtigheid mee om moeten worden gegaan. Het vormen van een sterker links blok kan voordelen hebben, moet wel gesteund worden door een meerderheid.

De versplintering van de partijen en de politiek is ook een lastig onderwerp, het gaat steeds moeilijker worden om te besturen; vanuit dat oogpunt valt een samenwerking wel te begrijpen.

Discussie aan de hand van stellingen

Een aantal stellingen omtrent een eventuele samenwerking/samengaan van de twee partijen wordt gepresenteerd en gepolst door Nadja Siersema en Niek Peters; gestemd wordt middels een rode of groene kaart.

- Uitwisselen en optrekken op provinciaal niveau: grote meerderheid voor, enkele tegen.
- Het samen schrijven van een verkiezingsprogramma: +/- 65 % voor en 35% tegen, lastig aangezien er toch op vele punten verschil van mening is.
- Stembus akkoord: groot deel voor, echter de uitleg hierover moet zeker beter en duidelijker worden, de term is te algemeen en wordt niet door iedereen op dezelfde wijze gezien of begrepen.
- Gezamenlijke gedeputeerde (PvdA/GL) in College GS: 80% voor 20% tegen. Dit vergt een betere en meer uitgebreide uitleg, enige twijfels over wat precies hier mee wordt bedoeld.
- Na de verkiezingen, samenwerking van de fracties: Op de achtergrond wordt dit wel gezien als een goed iets, maar op de voorgrond niet perse, het zou mogelijk kunnen gaan om de eventuele "verplichtingen" die hier mee gepaard zouden kunnen gaan tussen de twee partijen.
- Gezamenlijke lijst Eerste Kamer, een duidelijke tweestrijd Fifty Fifty.
- Fusie: de aanwezigen hebben heel duidelijk aangegeven dat in hun ogen een fusie niet een optie is. Duidelijke taal, pakweg 75% tegen en slechts 25 % voor. De mening dat een fusie ook veel schade zou kunnen veroorzaken, bijv. dat sommigen overstappen naar andere partijen.

6. Opdracht en bemensing Programmacommissie PS 2023

Goedgekeurd (opmerking: deze commissie schrijft NIET het programma).

Het schrijven van het programma is een apart onderdeel. De commissie ziet er op toe dat dat gebeurt en naar behoren en volgens de regels. Diversiteit is ook hier belangrijk.

7. Opdracht en bemensing Kandidatencommissie

Ook wordt er op toegezien dat er een brede vertegenwoordiging is, zoals: nieuwe leden, oude leden, jong en oud(er) man/vrouw en meer. Kortom een BREDE samenstelling. Kortom, nieuw bloed is welkom.

8. Financiën

- a. Jaarrekening 2021: Volgens de penningmeester Joris Engberts is de jaarrekening 2021 op orde. De kosten voor de PLV's zijn lager uitgevallen dan verwacht, wegens Corona. De PLV is akkoord.
- b. Amendement begroting: Omdat dit jaar hogere kosten voor de PLV's worden verwacht dan begroot, wordt een amendement voorgesteld door het bestuur om de post voor de PLV's te verhogen met 750 euro naar in totaal € 1.000,--. Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen door de PLV.
- c. Kascommissie: Mario neemt afscheid van de Kascommissie; Harrie bedankt beiden voor hun bewezen diensten gedurende lange tijd. Ze krijgen beiden een presentje toegestuurd van de penningmeester. Joram ter Beek en Lieke Ruijters worden benoemd als leden van de kascommissie.

9. In gesprek met de fractie

- Bij de Statenfractie zijn recentelijk twee nieuwe mensen benoemd als opvolgers van Melissa, respectievelijk Arjen: Rianne ter Veen en Jeroen Hut.
- De spoorlijn richting Stadskanaal, (Veendam - Stadskanaal) hier is het één en ander over gaande, een lang en toch enigszins moeizaam verloop, uitgelegd door Bas de Boer. Het zal nog het nodige gaan vergen, en nog niet alles is "op orde" en zal zeker nog enige tijd nodig hebben. Het proces gaat door. Het treintraject zal zeker een punt van aandacht worden in de komende PS Verkiezingen.

Afscheid Arjen Nolles

Harrie Miedema spreekt namens het bestuur een dankwoord uit aan Arjen Nolles, die na zeven jaar afscheid neemt van als lid van Provinciale Staten voor GroenLinks in Groningen. Daarvoor veel dank. Verdwenen echter is Arjen Nolles niet; hij is gekozen als lijsttrekker voor de gemeenteraadsverkiezingen voor GL in de gemeente Het Hogeland. Hij heeft de kar getrokken met in het gevolg vele andere GroenLinkers. Inmiddels is Arjen Nolles benoemd als wethouder in het Hogeland. Arjen ontvangt van het

bestuur een pakket met duurzame streekproducten en een fietspomp die hij na al die jaren van hard werken heeft verdiend.

10. Verantwoordingen

Gedeputeerde Melissa van Hoorn doet verslag van haar eerst 100 dagen als gedeputeerde als opvolger van Nienke Homan. Vol enthousiasme vertelt Melissa ons over haar functie als gedeputeerde, een vol programma met o.a. de energietransitie, windmolenparken, de landing van stroom in de Eemshaven, zonneparken, watervoorzieningen en meer. Stikstof, waterkwaliteit en wateropslag/voorraad, en niet te vergeten contact met de inwoners. Een mooie en toch complexe portefeuille.

11. Wijziging huishoudelijk reglement

Gijs licht de wijziging toe: Rond het vertrek van Nienke hebben we gemerkt dat het huidige artikel over de kandidatencommissie gedeputeerde niet voldoende voorziet in een tussentijds vertrek van een gedeputeerde. Het huidige art 4 meldt niet duidelijk (genoeg) of de commissie bestaat rondom de PS-verkiezingen totdat er een advies ligt bij de fractie of dat commissie blijft bestaan in hele Statenperiode. Met het voorliggende voorstel is die duidelijkheid er wel: de commissie bestaat tot op het moment dat er een nieuw college is. Het afdelingsbestuur kiest voor deze constructie omdat het om praktische en principiële reden in voorkomende gevallen niet wenselijk zou kunnen zijn dat de oude commissie advies uitbrengt in een tussentijdse vacature. Denk bijvoorbeeld aan een verandering van functie of een verhuizing van leden uit de commissie.

Omdat er in het geval van een tussentijdse vacature voor een gedeputeerde geen mogelijkheid is om een ledenvergadering uit te schrijven, zal het afdelingsbestuur de commissie moeten benoemen.

12. Punten vreemd aan de orde

Geen.

13. Rondvraag

Jos van Nugteren: Samenwerking, samengaan met PvdA en of samenwerken in de campagne gaan de komende tijd zeker een “ heet “ hangijzer worden, waar nog niet het laatste over is gezegd.

Gabe Penninga en Harrie Miedema

GroenLinks provincie Groningen
Financieel verslag 2022 en begroting 2023

GroenLinks provincie Groningen			Begroting		Resultaat		Begroting		Resultaat		Begroting	
Financieel verslag 2022 en begroting 2023			2023		20-10-2022		2022		31-12-2021		2021	
Baten												
1	Bijdrage landelijk GroenLinks	€	4.000,00	€	4.216,72	€	4.500,00	€	5.150,03	€	4.500,00	
2	Afdrachten provinciaal GroenLinks	€	2.500,00	€	2.845,00	€	2.750,00	€	2.604,62	€	2.750,00	
3	Rente			€	-	€	-	€	0,02	€	-	
4	Diversen			€	-	€	-	€	-	€	-	
5	Campagne	€	16.750,00	€	-	€	-	€	-	€	-	
Totaal		€	23.250,00	€	7.061,72	€	7.250,00	€	7.754,67	€	7.250,00	
Lasten												
6	Kosten bestuur	€	250,00	€	-	€	250,00	€	(45,46)	€	250,00	
7	Bankkosten Triodos	€	175,00	€	(164,30)	€	200,00	€	(160,55)	€	150,00	
8	Ledenvergaderingen	€	500,00	€	(137,90)	€	1.000,00	€	-	€	250,00	
9	Huur Faciliteiten GL afd. Gron.	€	900,00	€	(453,80)	€	550,00	€	(499,18)	€	550,00	
10	Reservering Verkiezingsfonds	€	-	€	(4.500,00)	€	4.500,00	€	(5.000,00)	€	4.850,00	
11	Campagne	€	25.000,00	€	(1.169,14)	€	1.100,00	€	-	€	-	
12	Activiteiten / ledenactivering	€	750,00	€	(363,71)	€	1.500,00	€	-	€	750,00	
13	Activiteiten samen met de Grünen	€	-	€	-	€	-	€	-	€	250,00	
14	Onvoorzien	€	250,00	€	-	€	250,00	€	-	€	200,00	
Totaal		€	27.825,00	€	(6.788,85)	€	9.350,00	€	(5.705,19)	€	7.250,00	
Resultaat lopend jaar				€	272,87				€	2.049,48		
Balans				10-11-2021								
Activa												
19	Triodosrekening			€	25.052,89				€	20.280,02		
20	Spaarrekening ASN			€	-				€	-		
21	Nog te ontvangen			€	-				€	-		
22	Overige vorderingen			€	-				€	-		
Totaal activa				€	25.052,89				€	20.280,02		
Passiva												
23	Nog te betalen			€	-				€	-		
24	Verkiezingsfonds			€	14.750,00				€	10.250,00		
25	Vooruitontvangen			€	-				€	-		
26	Vermogen afdeling			€	10.030,02				€	7.980,54		
27	Resultaat lopend jaar			€	272,87				€	2.049,48		
Totaal passiva				€	25.052,89				€	20.280,02		

Toelichting

- De bijdrage van landelijk werd in 2022 pas gestort na de verkiezingen. In 2023 kan de bijdrage eerder overgemaakt worden in verband met de verkiezingen. Aan het eind van 2023 mag de afdeling beschikken over een maximaal vermogen van 1500 euro +130% van de landelijke bijdrage. Dit zou bij een landelijke bijdrage van 4000 euro neerkomen op 6200 euro.
- De vrijwillige bijdrage is sterk afhankelijk van de verkiezingsuitslag en de samenstelling van de fractie. 14750 valt vrij uit het verkiezingsfonds. De campagne hoopt zelf nog 2000 euro op te halen. Bij de campagne voor de verkiezingen van 2019 is er in totaal 3314,94 opgehaald.
- Er is tenminste 25000 euro beschikbaar voor de verkiezingscampagne. Afhankelijk van de bijdrage van landelijk en de inkomsten die de campagne zelf genereert, kan dit bedrag oplopen tot 27500.
- Wij hopen dat er na de verkiezingen een ingelaste PLV is om te beslissen over deelname aan het college.

Verantwoording Melissa van Hoorn (gedeputeerde)

De afgelopen maanden hebben in het teken gestaan van verbindingen leggen in verband met de energietransitie en lobbyen met betrekking tot de klimaatadaptatie.

Met betrekking tot de energietransitie is een overeenkomst getekend met Nedersaksen voor verdergaande grensoverschrijdende samenwerking voor wat betreft groene waterstof. Voor de windparken op zee wordt nu een brede verkenning gedaan naar diverse tracés. De wensen uit de regio worden meegenomen in die afweging om tot het meest optimale tracé te komen met daarbij in acht nemend de natuurwaarden van het Unesco Werelderfgoed Waddenzee.

Met betrekking tot klimaatadaptatie ben ik vanuit mijn rol als voorzitter van het wateroverleg regio Rijn Noord en Nedereems in overleg geweest met het rijk en in Brussel om respectievelijk water en bodem leidend te laten zijn in ruimtelijke ontwikkelingen en de uitdagingen met betrekking tot het bereiken van een goede waterkwaliteit op de agenda in Brussel te krijgen.

Verder ben ik intensief bezig met de voorbereidingen voor het inrichten van het Windpark Eemshaven West waar plek is voor circa 24 turbines.

Tot slot worden de voorbereidingen getroffen voor de evaluatie van het Nationaal Programma Groningen in 2023.

Hendri Meendering

Een periode waar binnen de fractie grote dossiers zijn behandeld: stikstof, ruimte binnen het koersdocument, de rapportage van de commissie Remkes over de Ring Zuid en niet te vergeten de grote onrust op het asioldossier.

In het asioldossier hebben we geprobeerd de ban te doorbreken door op te roepen het leger in te zetten. Hierover is overleg geweest met onder andere de veiligheidsregio. Het heeft geleid tot veel media-aandacht en er is in Zoutkamp een tijdelijke locatie opgetuigd. Let wel: dit is geen oplossing voor de problematiek, die zit elders in de keten, we hebben eigenlijk alleen het voorportaal tijdelijk weten te vergroten. Nu zijn echt de gemeenten aan zet om opvang te regelen. Als we het probleem ontrafelen gaat het om de huisvesting van 1 asielzoeker per 1000 inwoners. Dat moet toch in te vullen zijn?

De afgelopen periode hebben we vanuit mijn portefeuille wensen en bedenkingen mogen geven met betrekking tot de regionale klimaatadaptatiestrategie, waarbij we ons ook hebben gefocust op de samenwerking binnen de regio, dit moet je samen doen. Datzelfde hebben we ingebracht tijdens de behandeling van de startdocument bij de RES 2.0, waarbij we ook meer aandacht hebben gevraagd voor de warmtestrategie en daarnaast ons afvragen of de ambities vanuit de RES 1.0 nog naar boven bijgesteld moeten worden vanwege de steeds grotere vraag naar duurzame energie en de energiecrisis.

Met betrekking tot de gaswinning zitten we als fractie, maar ook als coalitie, op de weg van volledige afbouw van de gaswinning. De huidige geopolitieke situatie geef geen aanleiding hierin verandering te brengen. Ten eerste vanwege de veiligheid van de Groningers, die is nog steeds niet verbeterd en ten tweede is op wereldmarktniveau de bijdrage vanuit Groningen niet prijsbepalend. Ons standpunt is en blijft stoppen conform afspraak. Wel zijn we schoorvoetend akkoord gegaan met een beperkte extra winning in verband met de vertraging van de stikstoffabriek in Zuidbroek.

Tijdens de algemene beschouwingen in juni hebben we ons vooral gefocust op de samenhang tussen de verschillende transitie waarin we zitten. Energie heeft invloed op ruimtegebruik en ook de stikstofdiscussie en de landbouwtransitie spelen zich af in die ruimte waarin we ook wonen, werken en recreëren.

De werkafspraken binnen de coalitie hebben we voor de komende periode weer even op een rij gezet. In aanloop naar de verkiezingen willen we geen onverwachte situaties, we houden elkaar op de hoogte, laten ons goed en vroegtijdig informeren over en weer vanuit de Staten en GS, zodat we deze periode goed kunnen afronden.

Stephanie Bennett

In de afgelopen maanden is er veel gebeurd. Op 21 maart heeft de provincie weer stil gestaan bij de Dag tegen Racisme en Discriminatie. Dit initiatief is er gekomen doordat Melissa en ik, in 2020, het college hiertoe oproepen in een motie; we wilden dat de provincie actief uitdraagt dat er voor iedereen plek is in onze provincie en dat er geen ruimte is voor discriminatie of uitsluiting op welke grond dan ook. Dit jaar stond het Artikel1-kunstwerk dat geopend is bij de ingang van ons provinciehuis centraal. Voor iedereen die het nog niet gezien heeft: kom gerust kijken, het is te vinden (en eigenlijk ook niet te missen) bij de ingang aan de Sint Jansstraat.

Daarnaast bleek de organisatie van het Bevrijdingsfestival dit jaar entree te willen vragen. Problematisch, want daarmee is het festival voor sommige mensen en gezinnen met een smallere beurs minder makkelijk te bezoeken. In schriftelijke vragen heb ik aan het college gevraagd of zij ook een financiële bijdrage aan het festival konden doen, of iets anders konden regelen waardoor het voor iedereen toegankelijk zou zijn.

Purified Metal Company, De circulaire schrootverwerker die een belangrijke bijdrage levert aan onze circulaire economie, bleek in zwaar weer te zitten. Het omvallen van dit bedrijf is absoluut ongewenst: niet alleen zouden er tientallen banen verdwijnen, ook zou dit een belangrijke stap terug in de circulaire economie betekenen; PMC is momenteel het enige bedrijf dat op deze manier vervuild schroot kan verwerken. Ik heb het college gevraagd of en hoe ze PMC willen helpen.

Een groot deel van de tijd ging op aan de werkgroep Gezondheid: een werkgroep die ik heb opgericht waarmee we met een aantal Statenleden van verschillende partijen ons gebogen hebben over het gezondheidsbeleid van onze provincie en de vraag hoe we dit nog verder kunnen uitbouwen. Ons einddoel was om een manier te vinden waarop we het effect van het provinciaal beleid op de gezondheid van onze inwoners kunnen meten, zodat dit waar nodig, aangestuurd en aangevuld kan worden. Helaas kunnen er (nog) geen indicatoren in de begroting opgenomen worden, maar wel in de Groningse Brede Welvaartsmonitor. Hier zullen de komende maand dus ook een aantal indicatoren aan toegevoegd worden die de gezondheid van onze inwoners in kaart brengt.

Tot slot hebben we, samen met een aantal andere partijen, een motie ingediend waarmee we het college oproepen om uit te zoeken hoe ze bij kunnen dragen aan de bestrijding van energiearmoede. Een nijpend en urgent probleem, waar echt iets aan gedaan moet worden! In november krijgen we een terugkoppeling en inmiddels hebben we ter aanvulling (en omdat het continue aandacht en inzet vereist) nog een set aan schriftelijke vragen gesteld.

Bas de Boer

Het afgelopen jaar kende vele klappen voor het **openbaar vervoer**. Het herstel na de coronapandemie is nog steeds bezig en de reizigers zijn nog bezig om terug te keren naar de bussen en treinen. Hierdoor worden structureel inkomsten gemist. Desondanks besloot het kabinet om de financiële steun voor het herstel al vanaf eind 2022 te stoppen. Dit betekende voor 2023 een miljoenentekort op de begroting, wat ons dwong tot bezuinigingen op de **busdienstregeling**. Onze inzet was om het netwerk zoveel mogelijk met rust te laten, om de kaartprijzen niet te verhogen, en in plaats daarvan als provincie eenmalig geld bij te passen en het tekort te dekken. Uiteindelijk hebben we samen met de ChristenUnie nog met succes actie ondernomen om het schrappen van buslijnen in de provincie te voorkomen. Naast deze financiële problemen wordt het OV ook geraakt door veelvoudige uitval. Ten eerste was er de **chaos in het treinvervangend busvervoer** van NS. Door werkzaamheden lag het spoor tussen Groningen en Zwolle eruit. NS had ter vervanging bussen ingezet, maar dit was te weinig en te laat, wat tot grote chaos leidde. Samen met de Tweede Kamerfractie en de Groninger raadsfractie hebben we onze woede geuit, wat tot excuses en beterschap van NS heeft geleid. Ten tweede was er het **ziekteverzuim en personeelstekort bij Arriva**. Hier hebben we, net als veel andere partijen, aandacht voor gevraagd. Dit heeft helaas nog niet tot een oplossing kunnen zorgen. Tot slot heb ik aandacht gevraagd voor de **snelbus Groningen-Leer**. We kregen veel klachten dat de verbinding slecht was, waardoor mensen hun internationale aansluiting misten. Ook werden reizigers door gebrek aan zitplaatsen achtergelaten op perrons. Na onze vragen heeft Arriva de dienstregeling geïntensiveerd. Hoewel dit geweldig is, zijn er door de voorgenoemde problemen bij Arriva nog steeds klachten. We houden dit kritisch in de gaten.

Tot slot heb ik me nog bezig gehouden met enkele dossiers binnen de portefeuille **ruimtelijke ordening**. Bij het actualiseren van de **Omgevingsvisie** is het gelukt om samen met de Partij voor de Dieren alternatieve en natuurinclusieve woonvormen in het buitengebied mogelijk te maken. Bij het vaststellen van het **Koersdocument** richting een nieuwe Omgevingsvisie is het helaas niet gelukt om een verbod op kleinschalige initiatieven voor duurzame energie-opwek mogelijk te voorkomen. Dit was voor ons als fractie een ontzettend zware afweging, waar we met D66 haast alleen in stonden. Echter, aangezien het een koers betreft en het vervolg pas na de verkiezingen volgt, zien we dit nog niet als een verloren strijd. De inzet blijft om energieonafhankelijkheid voor gemeenschappen te stimuleren en daarmee draagvlak voor de energietransitie te vergroten!

Nadja Siersema

Van mei tot en met nu ben ik vooral bezig met stikstof en Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Het NPLG is meer dan alleen stikstof, dit wordt het plan om de natuur te herstellen. Wat betekent dat het niet alleen om stikstofreductie gaat, maar om meer doelen die behaald moeten worden: biodiversiteit, waterkwaliteit, klimaatadaptatie, CO₂, enz. In totaal zijn er 17 opgaven waarmee de provincie aan de slag gaat. Om te voorkomen dat de provincie 17 keer gaat aanbellen bij dezelfde grondeigenaar wordt dit samengevoegd in een programma, het NPLG. In de provincie Groningen ligt er nu een tijdspad om ervoor te zorgen dat we rond juli 2023 alle gebiedsplannen klaar hebben. Of dit gehaald wordt is spannend, gezien het feit dat de doelen voor water en klimaat tijdens het schrijven nog niet bekend zijn, maar er (vanuit het kabinet) wel al hadden moeten liggen. Daar komt bij dat het perspectief voor boeren, vanuit Den Haag aan te leveren, nog niet duidelijk is. Wij hebben ervoor gepleit om wel door te pakken en onze provincie doet dit. De natuur kan namelijk niet wachten.

Tussen de bedrijven door heb ik samen met de ChristenUnie vragen gesteld over ons drinkwater. Dit vanwege mogelijke schaarste op de langere termijn. Onwenselijk, dus dan moeten we actie ondernemen. Door reserves uitbreiden, maar ook door te kijken naar het verbruik en dit te verminderen. Het is van belang dat ook de industrie zo min mogelijk drinkwater gebruikt voor de productie. De industrie vergroenen, betekent ook het watergebruik meenemen in de vergroeningsslag. <https://provinciegroningen.groenlinks.nl/nieuws/breid-reserves-watervoorraad-uit>

Rianne ten Veen

Als relatief nieuw Statenlid ben ik druk bezig geweest me in te lezen en veel te leren. Er valt nog meer te leren, ook in wat verstandig en mogelijk is zo in het laatste jaar van deze Statenperiode. In mei heb ik mijn 'maiden speech' gegeven, over klimaatverandering. In juni heb ik een serie master classes over macht en tegenmacht in het provinciebestuur gevolgd en een 'Statenlid in de klas' gastles gegeven.

Daarnaast ben ik bezig te kijken wat er mogelijk is omtrent diversiteit en inclusie. Zolang er nog geen volle acceptatie is van LHBTI+ mensen, zolang er racisme, islamofobie, antisemitisme en validisme etc is, is bewustwording nodig zodat allen ook werkelijk vol kunnen meedoen in veiligheid en waardigheid, als een representatieve volksvertegenwoordiging en als inwoners van de provincie. Gedacht aan bijvoorbeeld een mensenbieb rond de Internationale dag voor rechten van de mens (10 december). Met de aankomende verkiezingen ben ik bezig te kijken hoe dat op een geschikte manier kan, want het moet niet onnodig gepolitiseerd zijn. Wellicht anders omzetten in voorbereiden op post-verkiezingen. Noot: om gezondheidsredenen heb ik (nog) niet alles kunnen realiseren wat ik gedacht/ gehoopt had.

Tot de PLV!

Jeroen Hut

Ruim een half jaar zit ik momenteel in de Provinciale Staten. Hier heb ik de portefeuilles Milieu, Economie, Mobiliteit, Hoogspanningsnet. Ondertussen heb ik een aantal woordvoeringen gedaan, schriftelijke vragen gesteld, een radio-interview gehad en flink meegeschreven aan het verkiezingsprogramma. Echter, vanuit mijn expertise over de energietransitie is dat hetgeen waar ik mijzelf het meeste mee bezig heb gehouden.

De afgelopen periode is het in de Staten veel gegaan over de nieuwe omgevingsvisie. Hierop vooruitlopend is het college gekomen met een koersdocument voor deze omgevingsvisie. In een dergelijk document staat uitgelegd welke koers het college wil gaan varen en welke zaken belangrijk zullen gaan worden in de nieuwe omgevingsvisie. Volgens dit koersdocument wil het college geen windturbines meer toestaan buiten de concentratiegebieden. Onze fractie vindt dat het mogelijk moet zijn dat de provincie steun verleent mensen en organisaties die met goed onderbouwde initiatieven komen. Daarbij zijn windturbines buiten de concentratiegebieden erg belangrijk voor het zo efficiënt mogelijk gebruik maken van het bestaande netwerk. Bas heeft hierover als woordvoerder ons standpunt duidelijk gemaakt. Het koersdocument is door de Staten aangenomen.

De komende half jaar zal de campagne een steeds prominentere rol gaan spelen in de politiek. Politieke partijen en individuele Statenleden willen zichzelf gaan profileren voor het oog van de kiezer. Zelf heb ik ervoor gekozen om mijzelf niet verkiesbaar te stellen voor een direct verkiesbare plek. Het Statenlidmaatschap is een verantwoordelijkheid die veel tijd en aandacht vergt en ik kan deze verantwoordelijkheid niet combineren met mijn twee andere banen.

Verantwoording bestuur

Sinds dit voorjaar bestaat de hoofdmoot van de activiteiten van het bestuur uit het voorbereiden van de provinciale verkiezingen van volgend jaar maart. Zo hebben we een kandidatencommissie in het leven geroepen, waar Gijs namens het bestuur zitting in heeft; daarnaast neemt Harrie namens het bestuur deel aan de programcommissie, die de zware taak heeft om een goed en wervend verkiezingsprogramma op te stellen. Beide commissies zijn eruit gekomen en op de twee komende PLV's in november zal eerst het verkiezingsprogramma worden vastgesteld en daarna op 19 november wordt op de PLV in Winsum de kandidatenlijst vastgesteld. Ook de voorbereiding van deze twee belangrijke vergaderingen kost de nodige tijd. Daarnaast hebben we in september een brainstormbijeenkomst gehad met de Statenfractie over de verkiezingscampagne. Bas en Nadja zullen hier op de komende PLV een presentatie over geven.

Andere activiteiten

Het bestuur weer is aangeschoven bij diverse overleggen zoals o.a. fractievergaderingen, regio-overleggen, het overleg tussen de drie noordelijke provincies en het digitale landelijke overleg van de provinciale voorzitters. Ook is een landelijke dag voor provinciale voorzitters en statenleden in Amersfoort bezocht, waar informatie is gegeven over de door landelijk te voeren campagne voor de provinciale statenverkiezingen, maar ook verkiezingen voor de eerste kamer waar GroenLinks en de PvdA een gezamenlijke fractie zullen vormen. Op zaterdag 25 juni is in de Biotoop in Haren een geslaagde inspiratiedag gehouden, waar GroenLinks-leden uit Groningen, Friesland en Drenthe aanwezig waren en waar Parlements lid Julian Pahlke van de Grünen een vlamme speech hield over de opvang van vluchtelingen in Europa. Gelukkig is er (eindelijk) iemand gevonden, Femke Douma, die de taak van DMM'er gaat invullen. De bezetting van het bestuur laat nog altijd te wensen over, mede door gezondheidsproblemen bij ons nieuwe bestuurslid Gabe Penninga, die veel last heeft van long covid en daarom zijn bestuurswerkzaamheden voor de rest van dit jaar heeft moeten stilleggen. Als mensen zin en tijd hebben om het bestuur te komen versterken, dan kunnen ze zich melden bij Gijs of mij.

Harrie Miedema, voorzitter

Verslag functioneringsgesprekken GroenLinks fractie en gedeputeerde 2022

September 2022

Vooraf

Leden van de functioneringscommissie zijn Corry Diertens, Marc Verschuren, Itie Beentjer, Hiske Andriessen (vz), Ellen Offers (secr). De commissie werd benoemd op PLV 12 oktober 2019.

De individuele functioneringsgesprekken vonden plaats in de periode april-mei 2022.

Op basis van de functioneringsgesprekken maakte de commissie een sterkte-zwakteanalyse. Het verslag voor de PLV bevat hiervan een samenvatting en bevat tevens de adviezen die eruit volgen voor het bestuur. De sterkte-zwakteanalyse wordt alleen versterkt aan de fractie, gedeputeerde en het bestuur. De functioneringscommissie wil deze in een bijeenkomst met de fractie, gedeputeerde en het bestuur toelichten, bespreken en eventueel aanvullen.

Algemeen beeld en aandachtspunten

Begin 2022 veranderde de samenstelling van de fractie ingrijpend door het vertrek van Arjen Nolles na de gemeenteraadsverkiezingen. Ook is gedeputeerde Nienke Homan eind 2021 vertrokken en heeft Melissa van Hoorn haar opgevolgd. Rianne ten Veen en Jeroen Hut vulden de opengevallen plaatsen in de fractie in. Ondanks dat iedereen zegt dat de fractie deze personele wisselingen goed doorstaan heeft, is het voor de fractieleden een onrustige periode geweest.

De gehele periode van drie jaar overziend, zien we dat fractieleden en gedeputeerde met onverminderd enthousiasme en veel ambitie de GL-idealen dienen. Er vond een ontwikkeling plaats van een grotendeels onervaren fractie naar een grotendeels zeer ervaren fractie. Alle fractieleden kunnen trots zijn om hetgeen zij, als team, de afgelopen tijd hebben neergezet.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

1. Werk nieuwe fractieleden actief in, ook/juist als ze tussentijds instromen. De fractievoorzitter is hiervoor verantwoordelijk, maar hoeft dit niet zelf te doen. Een mentor/buddy kan hier een belangrijke rol in spelen.
2. Organiseer en neem tijd voor reflectie en feedback op individuele politieke, strategische en procesvaardigheden, de onderlinge verhoudingen en de portefeuilleverdeling op heidagen (minimaal 1x per jaar), in reguliere sessies en bilateraal.
3. Extra budget voor inhoudelijke ondersteuning van de fractie (bijvoorbeeld samenvatten van rapporten) kan eventueel in een seniorenconvent (met alle partijen) aan de orde gesteld worden. Ook kunnen kennisgroepen of een steunfractie hier een rol in spelen.
4. Vraag potentiële instromers (lager op de kandidatenlijst geplaatste kandidaten) deel te nemen in kennisgroepen of een steunfractie, zodat ze gemakkelijk in kunnen stromen als dat aan de orde is.

Oude aandachtspunten, nog immer relevant:

- Balans politieke werk - ander werk – privé
- Relatie pers (verder uitbouwen proactieve aanpak), sociale media, DMM-er
- Relatie achterban en maatschappelijk middenveld.

Bestuursverkiezingen

Voorzitter

De bestuursperiode van onze afdelingsvoorzitter Harrie Miedema verstrijkt in dit najaar. In de nieuwsbrief die eind september onder alle leden is verspreid, heeft het bestuur leden opgeroepen om te solliciteren op de functie van voorzitter. Tevens gaf het bestuur in deze oproep aan dat Harrie zich opnieuw beschikbaar stelt voor het voorzitterschap. Er hebben zich geen andere sollicitanten gemeld dan Harrie.

Het bestuur draagt *Harrie Miedema* voor als voorzitter

Algemene bestuursleden

Ons afdelingsbestuur voldoet met zes bestuursleden ruimschoots aan de reglementaire minimumvereisten. Ons bestuur is echter niet divers en inclusief genoeg. Bovendien impliceert aan de formele vereisten voldoen niet dat we ook doen wat we zouden willen doen. We zouden ons bestuur dan ook graag willen versterken met meerdere algemene bestuursleden. Onze oproep in september heeft helaas geen reacties opgeleverd. Hierbij herhalen we dan ook onze oproep om te solliciteren voor het bestuur. En we moedigen cultuur diverse kandidaten in het bijzonder aan om te reageren op onze oproep. Als je iemand kent die volgens jou geschikt is voor het bestuur, komen we graag met diegene in contact.

Voorstelstuk Harrie Miedema

Beste leden van GroenLinks in Groningen,

Ik ben nu bijna twee jaar voorzitter van GroenLinks in de provincie Groningen en na een lastige start met veel corona-perikelen bevalt het voorzitterschap steeds beter. We hebben een klein, maar fijn team als bestuur, het contact met de voorzitters in de andere provincies en met het landelijk bureau gaat steeds beter, de eerste contacten met het bestuur van de PvdA in Groningen zijn gelegd en de voorbereiding van de provinciale verkiezingen van volgend jaar is in volle gang. Vooral om de voorbereiding van de provinciale verkiezingen niet in problemen te brengen, is het denk ik belangrijk om nog minstens een jaar door te gaan als voorzitter; daarna zie ik wel weer verder. Als jullie het goed vinden en als zich geen betere kandidaat meldt, dan wil ik graag nog een periode door als voorzitter.

Harrie Miedema

Punt 7. Verkiezingsprogramma

Het conceptverkiezingsprogramma kunt u [hier](#) vinden.

Toelichting amendementen

Eind september hebben alle leden het conceptverkiezingsprogramma ontvangen. Leden hadden tot en met zaterdag 8 oktober de gelegenheid een amendement in te dienen op de actiepunten. Deze amendementen zijn door de programmacommissie voorzien van een advies en een categorie. Het advies kan zijn: overnemen, afwijzen, of oordeel aan de ledenvergadering. De categorieën zijn als volgt:

- Cat. 1: een tekstueel/redactioneel wijzigingsvoorstel. Denk aan type-/taalfouten. Maar ook aan de toevoeging bij een opsomming, een verduidelijking /explicatie van een begrip, een synoniem, of het schrappen van een tekstdeel zonder dat de inhoud verandert.
- Cat. 2: een inhoudelijke wijziging of toevoeging. Denk bijvoorbeeld aan een veranderingsvoorstel om een doelstelling aan te passen in kwantiteit of jaartal.
- Cat. 3: een principiële wijziging of totaal nieuw standpunt op voor GL wezenlijke punten.

Vervolgens was er een overleg tussen de indieners en de programmacommissie op donderdag 13 oktober. Na het overleg heeft de programmacommissie de amendementen opnieuw van een advies en een categorie voorzien. Het resultaat hiervan vind je in de vergaderstukken.

Op de PLV gelden de volgende regels:

- Amendementen in cat 1 worden niet behandeld; ze worden overeenkomstig de adviezen al dan niet overgenomen in het verkiezingsprogramma.
- Amendementen in cat. 2 met advies 'overnemen' worden meteen in stemming gebracht: noch de indiener noch de programmacommissie komt aan het woord.
- Bij amendementen in cat 2 met het advies 'afwijzen' of 'ter beoordeling aan de vergadering' mag de indiener haar/zijn amendement in **maximaal één minuut** toelichten en kan de programmacommissie hierop reageren in ook maximaal één minuut. Indien er naar het inzicht van de dagvoorzitter ruimte voor is, kan er een korte repliek en dupliek volgen.
- Bij amendementen in cat. 3 mag de indiener haar/zijn amendement in **maximaal één minuut** toelichten en kan de programmacommissie hierop reageren. Hierna kunnen andere deelnemers van de vergadering het woord krijgen.
- Een lid kan een amendement één categorie laten promoveren. Hiervoor heeft het lid **zes medestanders** nodig. Dit moeten leden zijn. Het promotieverzoek inclus de zes ondersteuningsverklaringen moeten uiterlijk bij aanvang van de ledenvergadering bij het bestuur zijn ingediend.
- Het indienen van een amendement op een amendement is niet toegestaan.
- Op de PLV wordt alleen over de voornoemde amendementen gestemd en helemaal aan het einde over het al dan niet gewijzigde programma in zijn geheel.

NB: goed om te weten is dat er ter vergadering geen tijd is om het amendement (voor) te lezen. Wil je serieus meestemmen op de PLV dan moet je amendementen dus al hebben gelezen. Als geheugensteuntje kan het handig zijn om voor jezelf van te voren een overzichtje te maken bij welk amendement je vóór of tegen wilt stemmen.

Indiener		Wijzigingsvoorstel	Categorie	Advies	Reactie (ter plekke voor cat. 3)
		Hoofdstuk 1 Energie			
Herman Offereins	1	hfst 1, pag. 8, regel 9 onder kop 'Energie voor iedere Groninger' toevoegen na Groningers: "De provincie participeert tot maximaal 20% in zonne-initiatieven waar deze 50% lokale participatie niet gerealiseerd kan worden." Toelichting: De provincie kan goedkoop (eventueel met geleend geld) mede eigenaar worden van energieparks. De opbrengst hiervan komt ten goede van de provinciale begroting en kan direct (deels) aangewend worden voor de genoemde doelen van het sociaal fonds. De provincie houdt zo meer invloed op de energiemarkt en profiteert mee van ontwikkelingen op de energiemarkt.	3	afwijzen	Het betreft hier een fundamentele wijziging die niet per sé een standpunt is van GL. We stellen als eis dat er 50% lokaal eigendom is, dan is een alternatief niet nodig. Daarnaast is de landelijke teneur dat bv warmtebedrijven of energiebedrijven publiek zouden kunnen zijn. T.a.v. het warmtebedrijf stellen wij dit ook (zie regel 40 en 41). Ook zou het actiepunt inclusief de toevoeging te lang worden.
Toni Mulder	2	De volgorde van actiepunten 1 en 2 op pag. 8 onder 'Energie voor Iedere Groninger' wijzigen : Actiepunt 1 wordt actiepunt 2 en actiepunt 2 wordt actiepunt 1. Toelichting : Dit is mijn inziens het belangrijkste actiepunt als het gaat om energie voor iedere Groninger en zou ik als eerste actiepunt neerzetten. GroenLinks wil geen energiearmoede, energie voor iedere Groninger!	2	overnemen	Goede aanpassing; de tekst moet dan ook in volgorde aangepast worden
Toni Mulder	3	Energie voor iedere Groninger, actiepunt 2 regelnummers 14-17 Toevoegen als laatste zin: "GroenLinks wil dat de provincie Groningen vol inzet op het besparen van het verbruik van energie, in het bijzonder gas."	2	afwijzen	Dit amendement is overbodig; staat grotendeels al in actiepunt 3
Programcommissie en Toni Mulder	4	Energie voor iedere Groninger, actiepunt 2 regelnummers 14-17 wijzigen in : "De provincie zorgt dat energiearmoede verdwijnt door het verstrekken van renteloze leningen (of een fonds) voor structurele energiebesparende isolatiemaatregelen, (hybride) warmtepompen en zonnepanelen aan woningcorporaties en huishoudens met lage- en middeninkomens."	2	overnemen	
Programcommissie en Toni Mulder	5	Energie voor iedere Groninger, pagina 8 regelnummers 8-10 actiepunt 1 wijzigen in : "GroenLinks vindt dat de provincie moet eisen dat 50% van het eigendom van zonneparks en windparks in handen moet komen van de Groningers. Wij willen een standaard regeling waarmee iedereen kan profiteren van de opgewekte energie. Een deel van de winst komt in een sociaal fonds dat ten goede komt aan de gemeenschap."	2	overnemen	Het oorspronkelijke actiepunt was te lang, daarom willen we de laatste zin daaruit schrappen.
Toni Mulder	6	Energie voor iedere Groninger, na regel 24 actiepunt 5 nieuw actiepunt toevoegen : "GroenLinks wil dat windmolenparks en zonneparks gaan bijdragen aan de verduurzaming op plekken waar ze weinig overlast opleveren, daarnaast wil GroenLinks dat de kostenbesparing door verduurzaming en het geld dat energie oplevert bij de mensen in de buurt terecht komt. GroenLinks wil bijvoorbeeld dat woningcorporaties daken beleggen met zonnepanelen, zodat ze niet op natuurgrond hoeven te liggen en de energiebesparingen en opbrengsten terecht komen bij de mensen die dat het meeste nodig hebben."	3	afwijzen	Op deze manier wordt op voorhand te veel invulling gegeven aan participatie. We willen juist dat participatie vorm krijgt van onderaf. Vandaar alleen deze procestekst. Men zou vrij moeten zijn ter plekke te bepalen wat, hoe en waar, binnen provinciale en gemeentelijke kaders.

Toni Mulder	7	Energietransitie en waterstof, pag. 8 regelnummers 26 – 28 actiepunt 1 wijzigen in: "GroenLinks wil dat er geen aardgas meer gewonnen wordt in Groningen, daarom wil GroenLinks dat er energie bespaard wordt en andere manieren van verwarmen en energie opwekken gebruikt worden. Hiervoor is het nodig dat de huidige wet en regelgeving, die geheel op fossiele energie gericht is, wordt aangepast voor duurzame energie; de marktwerking in de energiemarkt moet hierop aangepast worden. "	3	overnemen	Goede aanvulling; het stoppen met de gaswinning in Groningen staat wel in de tekst vermeld, maar het is beter om dit ook in de actiepunten op te nemen.
Toni Mulder	8	Energietransitie en waterstof, pag. 8 actiepunt 2 regelnummers 29-35 wijzigen in: "GroenLinks wil Groningen als wereldwijd koploper op het gebied van waterstof, zodat we minder gas nodig hebben en we duurzaam elektriciteit en warmte kunnen produceren. GroenLinks ziet Groningen als dé waterstofregio."	2	overnemen	Goede aanpassing en ook veel korter dan het oorspronkelijke actiepunt; als dit amendement wordt aangenomen, dan hoeft amendement 10 niet meer in stemming te komen.
Programcommissie en Nienke Homan	9	Hoofdstuk 1 pag. 8 regel 8 nieuw actiepunt toevoegen: "GroenLinks wil dat de provincie samen met energiecoöperaties een plan maakt met daarin hoe, waar en wanneer versneld duurzame energie kan worden geproduceerd."	3	overnemen	
Nienke Homan	10	Kopje Energietransitie en waterstof . Pagina 8, Regel 32 Verwijderen:: "... in batterijen". Toelichting: De zin is: "Eventueel overgebleven energie wordt opgeslagen in batterijen". Goede zin, maar het stukje gaat over waterstof en dan ineens opslaan in batterijen. Dat is zeker ook nodig, maar het staat in het stukje waterstof en dat sla je niet op in batterijen.	2	overnemen	Hiermee wordt een foutje in het actiepunt hersteld: waterstof kan niet in batterijen worden opgeslagen. Dit amendement komt niet meer in stemming als amendement 8 wordt aangenomen
Nienke Homan	11	Hoofdstuk 1 pag.9 na regel 7 kopje NETCAPACITEIT & RUIMTECLAIMS nieuw actiepunt toevoegen: "Om optimaal gebruik te maken van het energienet wordt ingezet op het stimuleren van het opslaan van overtollige energie in batterijen."	3	overnemen	Goede toevoeging; het opslaan van overtollige energie in batterijen zal een belangrijk onderdeel worden van het nieuwe energiesysteem
Nienke Homan en Programcommissie	12	Kopje BEDRIJVEN pagina 9, Regel 19 , nieuw actiepunt Toevoegen: "GroenLinks zorgt samen met Rijk en gemeenten dat bedrijven de mogelijkheid krijgen om hun energiegebruik te verminderen en of te verduurzamen."	3	overnemen	Energiebesparing bij bedrijven ontbrak nog bij de actiepunten en dat wordt door dit amendement terecht gecorrigeerd
Saskia van Gessel en Brigitte Meibos	13	(pag. 8) Hoofdstuk 1 kopje Energietransitie en waterstof actiepunt 4 regel 41 Toevoegen (vetgedrukt): "Lokale ondernemers worden gestimuleerd om mee te doen aan duurzame energie projecten via maatschappelijke tenders. De provincie stelt daaraan voorwaarden: vroegtijdige participatie, omvang en plaatsing van zonne- en windparken, inpasbaarheid landschap, de zorg voor natuur en biodiversiteit, etc. Al in een vroeg stadium wordt aan omwonenden, energiecoöperaties, natuur- en landschapsorganisaties en bedrijven gevraagd welke ruimtelijke en maatschappelijke voorwaarden zij belangrijk vinden voor de tender."	2	overnemen	Goede toevoeging
Saskia van Gessel en Brigitte Meibos	14	pag. 8/9 Hoofdstuk 1 kopje Energietransitie en waterstof actiepunt 5 regel 44. Toevoegen (vetgedrukt): "GroenLinks wil dat het mogelijk blijft voor lokale initiatieven om windparken te ontwikkelen buiten de concentratiegebieden zoals opgesteld door de provincie. Als voorwaarde voor deze steun eist de provincie een goede ruimtelijke inpassing, samenspraak met natuur- en landschapsorganisaties , netwerkefficiëntie en bovengemiddeld maatschappelijk draagvlak."	2	overnemen	Goede toevoeging

Saskia van Gessel en Brigitte Meibos	15	Na actiepunt 5 Hoofdstuk 1 Energietransitie en waterstof Toevoegen nieuw actiepunt: "Bij het vergunnen van windparken moet als eis worden gesteld dat een radar- of transpondersysteem wordt gebruikt zodat de verlichting alleen aangaat als er een vliegtuig nadert." Toelichting: de knipperende rode verlichting van windmolens geeft veel overlast (lichtvervuiling) in de wijde omgeving van een windpark. Dat is te voorkomen door de verlichting te koppelen aan een radar- of transpondersysteem. Dat brengt extra kosten mee; daarom is het van belang dit niet af te laten hangen van vrijwilligheid maar direct op te nemen in de vergunningsvoorwaarden.	3	afwijzen	De programcommissie is het inhoudelijk wel met de indieners eens, maar dit systeem is nog in ontwikkeling en het is dus een vereiste dat het goed werkt en gewenste effect bereikt. Het is daarnaast erg gedetailleerd en de provincie gaat hier zeker niet alleen over.
Programcommissie, Saskia van Gessel en Brigitte Meibos	16	Na actiepunt 5 Hoofdstuk 1 kopje Energietransitie en waterstof Toevoegen nieuw actiepunt: "GroenLinks wil dat de provincie een heldere provinciale visie ontwikkelt op de landschappelijke inpassing van windparken en zonneparken, in samenspraak met gemeenten, en organisaties waaronder natuur- en milieuorganisaties."	3	overnemen	
		Hoofdstuk 2 Landbouw en Natuur			
Aart Jan Langbroek	17	pagina 13 regel 46 toevoegen nieuw actiepunt: "GroenLinks streeft naar meer boeren om de extensivering en het landschapsonderhoud te kunnen continueren en de voedselzekerheid te waarborgen." Toelichting: Dus de daling van het aantal boeren ombuigen naar een stijging.	3	afwijzen	Voor GroenLinks is het geen doel op zich om meer boeren te krijgen in Groningen; overigens ook niet om minder boeren te krijgen.
Aart Jan Langbroek	18	pagina 15 regel 12 toevoegen actiepunt: "Een stimuleringsregeling om bij nieuwbouw op drinkwater te besparen door hemelwater op te vangen voor bijvoorbeeld toiletspoeling en tuinbesproeiing."	3	overnemen	
Aart Jan Langbroek	19	pagina 15 regel 38 toevoegen nieuw actiepunt: "Met gemeenten worden afspraken gemaakt om de biodiversiteit te versterken en om de natuurlijke dooradering in het landschap af te stemmen met het openbaar groen in de woonkernen."	3	afwijzen	De programcommissie geeft de voorkeur aan amendement 24 dat ongeveer hetzelfde wil als dit amendement. Amendement 24 luidt: "De provincie werkt samen met gemeenten aan het behoud en herstel van een basiskwaliteit natuur."
Aart Jan Langbroek	20	pagina 15 regel 39 toevoegen nieuw actiepunt: "Om de natuur in de Dollard te verbeteren willen we het probleem van een troebele Dollard versneld aanpakken, bijvoorbeeld door slib meer in de landbouw af te zetten." Toelichting: er gebeurt al veel, maar wellicht kan het sneller binnen en buiten de huidige projecten	3	afwijzen	Er wordt door de provincie al hard gewerkt om het probleem van een troebele Dollard aan te pakken, bijv. door slib in de landbouw af te zetten. Dit opnemen in het verkiezingsprogramma voegt weinig toe; bovendien zijn er al veel actiepunten bij dit hoofdstuk.
Rudy Sterenberg en Programcommissie	21	Pagina 15 regel 38 toevoegen nieuw actiepunt: "GroenLinks wil dat de provincie de bestrijding van invasieve planten gaat aanpakken, daar deze tot steeds meer problemen leiden voor mens, natuur en economie."	3	overnemen	
Toni Mulder en Programcommissie	22	Pagina 13 regel 27 toevoegen nieuw actiepunt: "GroenLinks wil dat de provincie boeren helpt bij het versnellen van de transitie naar structureel duurzame natuur inclusieve landbouw."	3	overnemen	Het amendement is te lang en onderdelen worden meest al genoemd in andere actiepunten; de enige uitzondering betreft het versnellen van de transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten. Vandaar dat we de volgende tekst voorstellen na overleg met de indiener: "GroenLinks wil dat de provincie boeren helpt bij het versnellen van de transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten."

Herman Offereins	23	pag. 14, regel 7 Schrappen Actiepunt 13: Gedeputeerde voor eiwit- en bodemtransitie.	3	afwijzen	Door specifiek een gedeputeerde bodemtransitie en eiwittransitie te benoemen willen wij extra nadruk leggen op de noodzaak voor beide transities; bovendien sluiten we hierdoor goed aan bij de wethouder voor eiwittransitie in de gemeente Groningen, halen we de Partij voor de Dieren de wind uit de zeilen en bestaat er een kans dat de pers dit oppakt.
Programcommissie/ Herman Offereins	24	Pagina 14, regel 9 toevoegen nieuw actiepunt: "De provincie werkt samen met gemeenten aan het behoud en herstel van een basiskwaliteit natuur."	3	overnemen	
		Hoofdstuk 3 Mobiliteit			
Toni Mulder	25	Kopje Bewegingsvrijheid door ketenmobiliteit pag., 17 voor regelnummer 31 nieuw actiepunt toevoegen: "GroenLinks wil dat iedereen merkt dat de fiets en het openbaar vervoer de goedkoopste en gezondste vervoersmiddelen zijn. Eén bus is goedkoper, neemt minder ruimte in en verbruikt minder energie dan twintig auto's. GroenLinks wil dat Groningers gaan merken dat openbaar vervoer goedkoper en duurzamer is dan de auto. Het openbaar vervoer moet (bijna) gratis worden, zodat Groningers voor deze duurzame optie kiezen en zo kosten en energie voor iedereen bespaard worden."	3	afwijzen	Te lang. De algemene boodschap zit al in het programma. Gratis OV is te kostbaar.
Nienke Homan	26	Toevoegen op pagina 18 direct na punt 2 regel 16: "Slechts en alleen innovaties, pilots en testen op het gebied van duurzaam vliegen worden toegestaan en gestimuleerd op Groningen Airport Eelde. Daarmee draagt GAE bij aan het innovatie en kenniscluster dat Groningen is."	3	afwijzen	In strijd met actiepunt 2. Duurzaam vliegen bestaat niet, en de kosten van het openhouden van GAE staan in geen verhouding.
Nienke Homan	27	Toevoegen: nieuw actiepunt (na 2) "Medisch transport voor bijvoorbeeld het UMCG blijft mogelijk op GAE of er wordt gezamenlijk gezocht naar een andere locatie voor bijvoorbeeld donorvluchten."	3	afwijzen	Het spreekt voor zich dat er een oplossing wordt gezocht. Helideck UMCG maakt donorvluchten al mogelijk.
Aart Jan Langbroek	28	p. 18 r. 27. Toevoegen nieuw actiepunt: "GroenLinks wil de snelheid van het autoverkeer tot 90 km/u begrenzen." Toelichting: voor de veiligheid, om geluidsoverlast te verminderen, de stikstofstofuitstoot te verminderen en te besparen op brandstof.	3	afwijzen	Sympathiek voorstel. Echter ... alleen voor Rijkswegen en enkele provinciale wegen ligt de maximum snelheid boven de 80 km/u. RWS gaat over de Rijkswegen. Het is lastig het systeem van wegenindeling te wijzigen, zeker als het een andere afwijkende snelheid is.
Saskia van Gessel & Brigitte Meibos	29	(pag. 18), punt 4, regel 23 Wijzigen: "De opbrengst gebruiken voor investeringen in openbaar vervoer en fiets." Wordt: "De opbrengst wordt gebruikt voor investeringen in openbaar vervoer en fiets."	1	overnemen	Redactionele verbetering
		Hoofdstuk 4 Sociaal			
Toni Mulder	30	Regelnummering 46-51. Toevoegen: "GroenLinks wil dat in Stad en Ommeland gezamenlijke voorzieningen eenvoudig en betaalbaar voor iedereen toegankelijk zijn. Het gaat om voorzieningen zoals onderwijs, cultuur, sport en gezondheidszorg, openbaar vervoer, huisvesting, warmte en energie en internet en TV. GroenLinks wil dat er geen ruimte is voor discriminatie of uitsluiting van deze basisvoorzieningen op welke grond dan ook."	3	afwijzen	De strekking van dit voorstel staat al in de inleiding. Het amendement spitst zich toe op punten die niet direct binnen de provinciale invloedssfeer vallen (onderwijs) en is daarmee lastiger te realiseren dan de huidige tekst

Aart Jan Langbroek en Programcommissie	31	Pag. 22, regel 44. Toevoegen: "We willen in de provincie een toegankelijke, onafhankelijke en bovengemeentelijke klachtenregeling voor cliënten die zorg afnemen van thuiszorgorganisaties en huishoudelijke hulp."	3	overnemen	
Programcommissie en DWARS	32	Hoofdstuk 4 Diversiteit en Inclusie. Toevoegen: "Zoals nu al wordt stilgestaan bij de Dag tegen Discriminatie en Racisme willen we ook dat er wordt toegewerkt naar evenementen tijdens Ketí Koti, Coming Out Day en andere dagen waar diversiteit en inclusie centraal staan."	3	overnemen	Goede toevoeging van Dwars, die de programcommissie graag overneemt
		Hoofdstuk 5 Economie			
Programcommissie, Brigitte Meibos en Saskia van Gessel	33	Hoofdstuk 5 'Duurzame economie', voor punt 5, regel 8, Toevoegen nieuw actiepunt : "De provincie moet beter toezicht houden op afvalverwerkingsbedrijven om te voorkomen dat er teveel afval opgeslagen wordt, waarbij risico op brand ontstaat; tevens moet er meer toezicht komen op het zo circulair mogelijk werken van afvalverwerkende bedrijven."	3	overnemen	Bij afvalbedrijven treden veel problemen op zoals grote branden; ook gaan ze regelmatig failliet en laten ze de het afval liggen, waarbij de provincie voor de kosten opdraait.
Toni Mulder	34	Hoofdstuk 5. Duurzame economie Actiepunt toevoegen : "GroenLinks wil ervoor zorgen dat de economie en daarmee ook arbeid duurzaam en circulair wordt. In plaats van dat grondstoffen aan de natuur worden onttrokken willen we dat we datgene gaan hergebruiken wat al is binnengehaald. GroenLinks wil dat iedere Groninger welkom is op de Groningse arbeidsmarkt, we maken geen onderscheid op welke manier dan ook en willen dat iedere Groninger waarvoor het mogelijk is het gevoel heeft duurzaam bij te kunnen dragen."	3	Afwijzen	Overbodig: Is langere uitwerking van bestaand actiepunt 5
Toni Mulder	35	Hoofdstuk 5. Duurzame economie Actiepunt toevoegen : "GroenLinks wil dat bedrijven en onderwijsinstellingen meer gaan samenwerken."	3	afwijzen	Overbodig: dit staat al in de tekst van het programma op regel 9/10.